Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister voor Rechtsbescherming

Cluster secretaris-generaal
Directie Eigenaarsadvisering

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
27 mei 2024

Ons kenmerk
5468139

Bijlage(n)
2

nota

Brief TK en EK m.b.t. uitstel zbo-evaluatie AP

1. Aanleiding

Op grond van artikel 39 Kaderwet zbo dient u beide Kamers van de Staten-Generaal elke vijf jaar een verslag te sturen over het doelmatig en doeltreffend functioneren van een zbo door middel van een evaluatie. Dit geldt ook voor de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Over het opdrachtgeverschap van deze evaluatie is lange tijd met de AP over gesproken. Inmiddels is vanuit de AP zelf een brede evaluatie gestart.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

a) de uitkomsten van de door de AP ingezette brede evaluatie af te wachten;
b) op basis daarvan te beoordelen of deze evaluatie invulling geeft aan de in de Kaderwet zbo beoogde zbo-evaluatie waarin het doelmatig en doeltreffend functioneren van het zbo centraal staat en zo nodig alsnog daar onderzoek naar te laten doen, en
c) de Staten-Generaal hierover te informeren met bijgevoegde brieven.

3. Kernpunten

De discussie tussen het ministerie en de AP richt zich op het opdrachtgeverschap van evaluatie naar het doelmatig en doeltreffend functioneren van dit zbo. Nu vanuit de AP zelf een brede evaluatie is gestart, ligt het niet voor de hand om alsnog (c.q. parallel) een apart onderzoek te laten doen naar het doelmatig en doeltreffend functioneren van de AP, maar de uitkomsten van de brede evaluatie eerst af te wachten. Daarmee is het niet mogelijk om de Staten-Generaal binnen de gebruikelijke termijnen een verslag te versturen zoals bedoeld in de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet zbo's).

4. Toelichting

Op grond van de Kaderwet zbo's dient u de Staten-Generaal elke vijf jaar een verslag te sturen van het doelmatig en doeltreffend functioneren van de zbo's waar u beheersmatig verantwoordelijk voor bent, in casu de AP als zbo met eigen rechtspersoonlijkheid. Zoals hierboven geschetst, vindt al langere tijd discussie plaats met de AP over de opzet en uitvoering van deze evaluatie. De AP verwijst naar haar vergaande onafhankelijkheid, en beroept zich daarin ook op het EU Handvest. Daartegenover wordt namens het ministerie beargumenteerd dat het juist in de rede ligt dat het opdrachtgeverschap bij u ligt, vanuit uw beheersmatige verantwoordelijkheid voor de AP. Een onderzoek naar de doelmatige en doeltreffende besteding van middelen (i.c. Nederlands belastinggeld) staat niet op gespannen voet met de onafhankelijkheid die de AP op

grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) heeft bij de uitoefening van haar taken. De AVG bepaalt namelijk ook dat de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteiten niet inhoudt dat de toezichthoudende autoriteiten niet kunnen worden onderworpen aan controle- of toezichtsmechanismen betreffende hun financiële uitgaven.[1] Bovendien mag de AP zelf bepalen welke opvolging wordt gegeven aan de aanbevelingen die zich tot de AP richten als gevolg van een dergelijke evaluatie. Onafhankelijkheid betekent niet dat niemand anders dan de AP zelf ideeën naar voren mag schuiven over hoe de doelmatigheid en doeltreffendheid van de AP verbeterd kunnen worden.

De AP heeft inmiddels een onafhankelijke commissie verzocht een brede evaluatie naar de AP uit te laten voeren. Daarbij zal ook worden gekeken naar het doelmatig en doeltreffend functioneren van dit zbo. De uitkomsten van deze evaluatie worden door AP eind 2024 verwacht, waarna het zal worden gedeeld met u, SBZK en beide Kamers. Gelet op de langlopende discussie wordt geadviseerd om de uitkomsten van de brede evaluatie af te wachten en op basis daarvan te oordelen of deze evaluatie voldoet aan het in de Kadeewet zbo's beoogde verslag. Mocht dat dan niet het geval blijken, kan alsnog aanvullend onderzoek worden gedaan.

Over de evaluatie heeft u ook zelf meerdere keren met de bestuursvoorzitter gesproken. De AP heeft u hierover ook op 16 mei 2023 een brief over gestuurd en een afschrift daarvan aan de Tweede Kamer verzonden. Deze is mede op verzoek van de AP andermaal toegevoegd als bijlage. Ook heeft de AP u een aanvullende memo met een stand van zaken van de brede evaluatie op 7 maart 2024 gestuurd dat met u is besproken.

4.1. Politieke context
Met deze brief informeert u de Tweede en Eerste Kamers. Het is mogelijk dat deze brief wordt meegenomen in het Commissiedebat Bescherming persoonsgegevens.

4.2 Communicatie
Naast de brief aan beide Kamers is geen verdere communicatie voorzien.

4.3 Afstemming
DGRR/DRb

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting
De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlage(n)
1. Brief aan de TK
2. Brief aan de EK

[1] Artikel 52 en overweging 118